кожда ново - опатентована машина позбавляэ праці тисячі робітників. Новожитна техніка і розвій машинерії, роблять великий переворот серед робітництва, і власне се, що чоловік э заступлюваний чимраз більше машиною, повинно напровадити загал людства на думку, що зробити з тими масами народа, котрих машини вже позбавили і дальше будуть позбавляти праці. До сего часу новожитна техніка і розвій машинерії був і э проклятэм міліонів робітників а благословеньством і щастэм лише для жмені капіталістів. Вони э проклятэм для одних робітників тому, що шалений їх рух і містерна будова вимагають більшого напруженя ума від обслугуючих їх робітників, а для других тому, що через вирванэ з рук їх праці, видерто їм і хліб з рота, а ціла їх родина попадаэсь в недостатки та розпуку. Для лекшого запізнаня ся зі змінами, котрі безнастанно спричинюэ поступ техніки, наведу кілька примірів через професора Каммерера. В 132 зошиті своэї праці, пише він що слідуэ: До викиненя відповідної купи землі, потреба було 75 робітників, а при ужитю машини, потрібний э тільки машиніст і 8 людий. Робота ся виконана руками коштувала 0.75 (платні) за кубічний метер, а виконана машиною, коштуэ тільки 0.25, з чого на платню робітників припадаэ 0.15, на чоловіка, що робить машиною 0.02, на елэктрику 0.01 а на ужите машини 0.07. З сего й бачимо, що 64 людий не мають вже занятя, а кошта зменьшились о дві-третих. Так само зменьшились кошта при транспортах від тоді, від коли ввели в ужитэ парові вінди і елэктричні крени.

Давнійший спосіб праці вимагав 60 людий, а при ужитю машинь нині, потреба тільки чотирох так званих кваліфікованих робітників. Ту саму роботу, котру викінчувало 60 робітників в протягу 26 годин, нині чотирох робітників виконуэ в 12 годинах. Кошта ручної праці за один тон тягару вносили 2.26, а при помочі машини вносять тільки 1.51. Рівнож зайшли величезні зміни в продукції желіза і сталі. Тепер бачимо, що при розрості машин і їх удосконалюваню, кошта видатків дуже а дуже зменьшили ся. Платня робітників з кождим днем зменьшаэсь а машини відбирають робітникам працю. Новожитна техніка приносить величезні доходи тільки капіталістам, а відбираэ хліб соткам тисяч робітників. Брак праці для міліона рук з одної сторони, а величезні стоси надпродукції з другої вказують, що першим жаданэм пролэтаріяту, мусить бути жаданэ скороченя дня праці. І суспільність повинна застановитись над тим, що зробити з всіми викиненими машиною на улицю. З поступу техніки повинні мати користь також і робітники, а се тільки через скорочений день праці.

8 годинний день праці, э нині майже найголовнійшим жаданэм цілого пролэтаріяту. Се жаданэ, давно зрозуміли вже соціялістичні партії і клич о 8 год. дни праці, умістили як перший в своїй програмі.

Робітники бажаючи 8 год. дня праці, повинні вступати до соціялістичної партії, а де нема эще її відділів, треба доложити всіх старань і праці, щоб такі зорґанізувати. Передовсім наші українські робітники повинні горнутись до орґанізації, бо над ними капіталісти найбільш збиткують ся, затикаючи ними найгірші місця деб то не було. Не ходім більше самопасом а орґанізуймось до борби з нашим ворогом. Ступаймо слідами німецьких робітників, котрі з початком с. р. зорґанізували вже свою німецьку секцію Socialist Party, --- а чиж ми послідні? --- Вперед товариші до праці, до орґанізації, бо в ній тільки наше щастэ і красше житє.

Н. Баворовський.

До відділів Ф. У. С. Д. і орґанізаторів.

Екз. Ком. Ф. У. С. Д. довідав ся, з 3 ч. ,,Р. Н.'' а також з переписки товаришів, що в відділах заходять непорозуміня; відділи замість того, щоб купувати стемплі, чартери і леґітімації в Екз. Ком. Ф. У. С. Д. в Монтреалі, — вони замовляють в Дом. Ком, в Берлін. На днях засновано пр. новий відділ в South Porcupine і чартер і стемплі ухвалене чомусь брати від Д. Е. К. в Берлін; тому Екз. Ком. нашої Федерації запитуе чому відділ в Савт Поркюпайн вислав гроші на чартер і стемплі до Д. Е. К.?

Ми скажемо, що коли наші відділи будуть так поступати, то пощо тоді Екз. Ком. Ф. У. С. Д.?

З причини випадку, який вже зайшов в висше згаданім відділі, і щоб запобічи подібним випадкам на слідуюче, Е. К. Ф. У. С. Д. оповіщаэ, що від нині жаден відділ не сьміэ брати стемплі, чартери і т. п. в Дом. Ком., а в Е. К. нашої Федерації в Монтреалі. Е. К. Федерації взиваэ товаришів в South Porcupine, щоб сі зголосились по чартер і стемплі до Монтреалу.

Відділи, котрі заслали при кінци грудня гроші на стемплі на руки секретаря т. А. Дмитришина, вже залагоджені около 20 січня. Стемплі вислано в спізненім часі з тої причини, що в сім часі новий Е. К. перебирав їх від старого Е. К. і тому ніяку справу скорше не можна було залагоджувати. Нині вже все в порядку; стемплі і т. п. висилаэмо на замовленя. Всі відділи хай зголошують ся до товариша секретаря: A. Dmytryshyn Box 1051 Montreal Que. Також при переписці, відділи донесуть скільки в них членів, хто э секретарями і який їх адрес.

Ів. Гнида, орґанізатор Ф. У. С. Д.

Віче в Винніпеґу.

Віче в Винніпеґу, що було скликане ,,Радою Сімох'' 26-го січня, відбулось дуже красно. Присутних було около 400 осіб.

Предсідателював т. Котиляк. На вічу явились також ,,гершти з безпартійної партії'' д.д. Ферлей і Жеребко.

Рахунки і спростованэ на провокаційні докази з ,,Моэї Сповіди'' подав т. Володін. Та се не було по нутрі д.д. Ферлеэви і Жеребкови Їм захотілось ,,дискусувати'' і то по старому обичаю. Помимо сего, що т. Володін заздалегідь зазначив, що радо буде відповідати на всі питаня, крім тих, котрі будуть мати звязь з тайною Тов-а, то сі панки стали нарочно ставити питаня, відповідь котрих могла зрадити людий, що занимались цілою справою в старім краю. Але т. Крат дав їм сейчас ,,відправу'' і вони з ,,посрамленіэм'' замовкли.

Опісля вдарили эще на буржуазних прихвостнів т.т. Лютак і Губіцкий, а т. С. Пилипчук, освободитель т. Січанського, доказав, що рахунки подані в ,,Укр. Голосі'' э фальшиві, доказуючи, що він і його товариш дістали таку суму гроша, яку подав т. Володін; отже се, що було писане в ,,Укр. Голосі'', е брехнею.

Та вже найбільше ,,посрамленіэ'' задав всім чорнителям т. Вирозуб з Іст Селкірк, коли на його запит кому що належить ся — віче закричало ,,Раді Сімох'' славно! — а Ферлеївцям ганьба!

Та д. Ферлей эще став прокидатись мудрагелем: ,,Я Ферлей, я не э жадна партія''. Мовляв то: ,,Плюйте мені в лице, то я все таки скажу що дощ паде''.

Перемога соціялістів була повна. Нарід побачив всей бруд бездоказових чернень людоньків з ,,У. Г.''

Найбільш раділи члени Федерації, стискаючи один другому руки, що раз вже покінчено з всіми пльоточками та роздорами.

По вічу всі члени партії пішли громадно на надзвичайні збори українських відділів Федерації з провінції Манітоби.

Ікс.

Надзвичайні збори.

Сейчас по закінченю віча в Квінс - Театрі, зібрались члени Ф. У. С. Д. з манітобських відділів: винніпеґського, іст - селкірського ґонорського і відбули надзвичайні збори в справі постанови партійної роботи в провінції.

Першою точкою до обговореня було питанэ, чому завмер був соціялістичний рух в Манітобі? На се товариші й дали відповідь. Вина як вони говорили --- таки в самих членах, котрі через приватні діла занедбали партійні обовязки. Тому то й здавалось що наша партія в Манітобі завмерла, а буржуазія і попівство дуже розпаношились з своїм здирством, демаґоґією, та провокаціэю.

Наступаючі провінціональні вибори та можливість проголошеня домініяльних, як також побіда над безпартійниками, --- розбудили та одушевили товаришів, подали собі дружно руки і постановили віддатись душею і тілом соціялізмови і партії.

Збори висловили свою опінію, що до поновленя партійної роботи в провінції э конечна провінціяльна конвенція всіх українських відділів в Манітобі. Треба також зорґанізувати Окружний Комітет (для Манітоби і Саскечевану) і обговорити справу виборів та орґанізації.

Збори вибрали тимчасовий Комітет, котрий маэ занятись скликанэм конвенції. До сего комітету увійшли товариші фармери: О. Вирозуб, І. Ковальський і П. Швець з Іст Селкірк, і В. Корійчук і Бурбела з Ґонор. День конвенції назначили на 22 лютого до Винніпеґу.

Вибрано також трох орґанізаторів, щоби обїхали провінцію в цїли орґанізації. Вибрано т. т. П. Лютака, П. Крата і М. Губіцького.

Ухвалено просити т. І. Гниду, як орґанізатора Федерації, аби прибув на конвенцію.

Вибрано т. Володіна до провадженя партійної статистики.

З надіэю на скоре відродженэ Манітоби, товариші розїхались домів, щоб зараз розпочати довершенэ ухвал.

Відозва до всіх товаришів соц.-дем. робітників і фармерів в Манітобі!

Дорогі Товариші!

Після постанови членів нашої Федерації на Надзвичайних Зборах, котрі відбулись дня 26-го с.м. повідомляэмо Вас, що дня 22-лютого відбуде ся у Винніпеґу конвенція відділів Ф. У. С. Д. з провінції Манітоби та Саскечевану, в цілях орґанізації Окружного Комітету, та в справі приготованя до слідуючих виборів, а також аби поставити на трівкі підвалини соціялістичну пропаґанду і орґанізацію в висше згаданих провінціях. На сю конвенцію мають приїхати не тільки делэґати від відділів, але кождий соціяліст робітник та фармер, котрому лежить на серцю поправленэ свого житя.

Точки, котрі мають бути обговорені на конвенції, э меньш - більш слідуючі:

1). Обговоренэ слідуючих манітобських виборів і номінація кандидатів.

2). Справа виборчого фонду.

3). Вибір Окружного Комітету.

4). Вибір орґанізаторів на Манітобу та Саскечеван.

Товариші! Ся конвенція маэ порішити дуже важні справи, тому ми надіэмось, що в день зборів у Винніпеґу з'являть ся сотки делэґатів з усіх закутин Манітоби та Саскечевану.

Памятайте, що хто з лінивства або недбялости не прийде на конвенцію, до буде радитись над полекшою долі працюючого люду, то сей буде колодою, що лежить на дорозі поступу та борби о визвіл з капіталістичного ярма. Ми віримо, що товариші зрозуміють наші слова і всі як один прибудуть згаданого для до Винніпеґу.

За тимчасовий Комітет:
Ів. Ковальский, А. Вирозуб, П. Швець, В Корійчук, В. Бурбела.

P. S.

Орґанізаційний Комітет просить кождого товариша, котрий буде мати думку прибути на конвенцію, аби оповістив про се карткою редакцію ,,Роб. Народа'', щоб ми могли знати заздалегідь скільки буде делэґатів, щоб вирентувати на се відповідну галю.

З Філядельфії, Па.

Хто хотівби чути, бачити і мати понятэ, як то наші ,,отці'' виступають проти поступу і правди, хай приїде до катедри в Філяделфії, а тут побачить і наслухаэ ся всего доволі і то не якогось там ,,дяко-попика-недоука'', але самого боса-католицьких попів Ортинського. Хотяй наші тутешні Русини бачили і чули вже його ,,вопіянія'' богато разів, то таки найліпше бавила їх проповідь Ортинського на сьв. Міхалка минувшого року. Згаданого дня як виліз на казальницю — то сипав, як з мішка. Під небеса ридав, що гр. кат. церкві грозить скорий і нехибний упадок. Всю вину звалив, а радше хотів небога звалити на соціялістів, та се не вдалось йому, бо в часі сего нападу, навіть найвірнійша його парохіянка покручувала головою, що се неправда. Коли Ортинський синів зі злости і крику, вмавляючи в своэ ,,стадо'', що соціялісти мають червоний прапор а на нім э написано ,,проти Христа'', (??!), то сі стали всьміхатись, моргати очима та шепотіти, що ,,біскуп нині десь добре потягнув собі, коли плете такі дурниці''. Тай дійсно се дурниці, бо подібним балачкам і дітвора не дасть ніякої віри. Але ,,помазанник'' сей побачивши між народом усьмішки, став эще більш горлати, що хто його опустить, того бог опустить. ,,Ті відступники --- кричав він, --- діяволом підшиті! Вони хочуть вільности, свободи, се значить, як ти маэш гроші, то тебе убити і загорнути все собі. (??!) --- І чи се не арґумент якогось там галицького ,,вікарого'' на 10-халупнім ,,майдані''? Пописуватись такою глупотою в XX. столітю в Америці, і то ще ,,біскупови'' --- цілком не до-лиця. Та на сі старі бздурства О. я бувбим не звертав ніякої уваги, але О. затуманивши вже добре свої овечки про упадок гр. кат. церкви а передовсім його кишені, велів щоб встали всі, хто э противний волі відступників ... Людоньки поглянули по собі, почервоніли, а бачучи такий крок О-го, почали вставати як бузьки один по-другім. Йому забагнулось обчислити свої сили --- чи маэ ще на якийсь час тягнути з кого доходи. Та час сей вже короткий і то дуже короткий. Народ чимраз стаэ більше просьвічуватись та прилучуватись до соціялістичної партії, бо бачить що його спасенэ не в несинітницях Ортинського, не в його скаженій брехні, --а в партії, з червоним прапором котра чимраз ширше і ширше розпускаэ свої крила на цілій земській кули.

Філядельфійчик.

Отвертий лист до „Укр. Голосу"!

В марцю, минувшого року кількох одиниць заснували були тут читальню і на початок зібрали були $10.40. Порадились щоб післати гроші до ред. ,,У Г.'' з просьбою, щоб ся затримала $2.00 на передплату ,,У. Г'' на оден рік а решта грошей щоб вислала до Наук. Тов. Шев. у Львові, щоб сі знов дали на передплату на ,,Громадский. Гол'' і ,,Свободу''а за решту щоб прислали поучаючі книжочки до читаня. Вірили що буде добре. Віра завела їх. До нинішної днини нічого нема, лише часопись ,,У. Г.''.

Яків Намака котрий був вислав гроші, писав пару разів, Ю. Сосновский, раз та ред. У. Г. ані мур-мур. Звичайно як роблять поступові рускі бізнесмени.

Я звертаюсь отсим до ред. ,,У.Г.''а іменно до бувшого менаджера п. Т. Д. Ферлея щоб сей вияснив висше згадану справу в коротці, бо в противнім разі поступлю судовою дорогою.

З поважанэм,
Стефан Литвин.

Winnipegosis, Man.

З Елмвуд, Ман.

Наш відділ від самого початку заснованя розвиваэсь дуже красно. Помимо перешкод, які робили нам ріжні хруні і хруники, ми йшли просто і розвивали наше Товариство о скільки се було в наших силах. Люди, що початково вступали до нашого Товариства думали, що в нас дістануть пива і ковбас. Коли однак побачили, що ми власне боремось проти сего, — сейчас й виступили з Товариства. Але на сім не кінець. Ось один із таких хрунів, що спустив наше Товариство зробив ся вже до тої степені дикуном, що підчас роботи на Килдонан відважив ся навіть наложити свій кулак на нашого товариша. Чи се мала бути якась пімста, не знаю, досить, що сей ,,сваток'' поступив цілком як панський економ за панщизняних часів. Нарешті відбулась судова розправа і наш ,,дикунчик'' заплатив 10 дол. кари.

ARCHIVES OF ONTARIO
TORONTO